

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Миколи Міхновського, 28, м. Київ, 01103, тел. (044) 200 08 27,
тел. контакт-центру (044) 200 06 94, тел. повідомлень про корупцію (044) 200 06 91,
офіційний вебсайт: nazk.gov.ua, e-mail: info@nazk.gov.ua, код ЄДРПОУ 40381452

На № 04-23/12-2024/174966 від 08.08.2024

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

Про висловлення позиції
щодо законопроекту

Національне агентство з питань запобігання корупції в межах компетенції опрацювало проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правил фінансування виборчих кампаній та здійснення контролю виборчих фондів» (реєстр. № 11462 від 05.08.2024) (далі – законопроект).

Законопроект відповідає положенням п.п. 1.5.3.5.1 заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки, метою якого, згідно з пояснювальною запискою, є підвищення прозорості та відкритості фінансування виборчих кампаній, в тому числі через вдосконалення правил фінансування та покращення системи здійснення контролю за фінансуванням виборчих кампаній політичних партій та кандидатів на всіх типах виборів.

З урахуванням зазначеного Національне агентство в цілому підтримує запропонований законопроект задля продовження реформування сфери фінансування політичних партій та виборчих кампаній. Проте деякі положення потребують доопрацювання та уточнення.

1. Звертаємо увагу, що набрання чинності низкою змін до Виборчого кодексу України (далі – Кодекс), пов'язаних з електронним звітуванням, відбудеться з дня запуску в промислову експлуатацію інформаційно-комунікаційної системи, держателем якої є Національне агентство.

У зв'язку з цим п. 1 розділу II «Прикінцеві положення» законопроекту необхідно доповнити змінами до ст. 17 Закону України «Про політичні партії в Україні», оскільки вони також стосуються вказаної системи.

Національне агентство з питань запобігання корупції
№50-02/62814-24 від 29.08.2024
Підписувач Павлушик Віктор Володимирович
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000004BD38002F1CD200
Дата підписання 29.08.2024

2. Доступ розпорядникам рахунків виборчих фондів до Інформаційно-комунікаційної системи надається через процедуру автентифікації. Натомість авторизація – це перелік дозволених дій безпосередньо в електронній системі.

При цьому порядок надання такого доступу є предметом регулювання підзаконного нормативно-правового акта, прийняття якого передбачається в законопроекті, а отже, пропонуване законопроектом положення ч. 2 ст. 23¹ Кодексу необхідно викласти в такій редакції:

«Доступ розпорядників рахунків виборчих фондів до Інформаційно-комунікаційної системи забезпечує Національне агентство з питань запобігання корупції на підставі інформації про відкриття рахунків виборчих фондів, наданої банками відповідно до порядку, встановленого Національним банком України за погодженням з Національним агентством з питань запобігання корупції».

Крім цього, з урахуванням вищезазначеного є необхідність у пропонуваному законопроекті положеннях ч. 8 ст. 93, ч. 8 ст. 150, ч. 6 ст. 213 Кодексу слово «авторизація» замінити словом «автентифікація».

3. Питання ідентифікації та автентифікації в Інформаційно-комунікаційній системі стосується технічних аспектів її роботи, які передбачаються на етапі розробки або модернізації, є предметом регулювання підзаконного нормативно-правового акта, прийняття якого передбачено у законопроекті.

Таким чином, слова «з використанням засобів ідентифікації, які дають змогу встановити особу» необхідно виключити з положень ч. 2 ст. 95, ч. 3 ст. 151, ч. 3 ст. 214 Кодексу в редакції законопроекту.

4. Положеннями ч. 3 ст. 95, ч. 3 ст. 151, ч. 3 ст. 214 Кодексу в редакції законопроекту передбачається, що у разі непідтвердження у встановлені строки розпорядником поточного рахунку виборчого фонду операції про рух коштів на поточному рахунку виборчого фонду, у публічній частині Інформаційно-комунікаційної системи відображається інформація, яка отримана від банку. Проте відповідних строків у законопроекті не встановлено.

5. У тексті законопроекту необхідно привести у відповідність до чинного законодавства назву реєстру, а саме «Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів» замінити на «Державний реєстр фізичних осіб – платників податків».

6. Пропонується встановити, що Інформаційно-комунікаційна система здійснює загальний автоматизований логічний та арифметичний контроль правильності формування звіту, а також функціонально забезпечує можливість здійснення розпорядником поточного рахунку виборчого фонду додаткових перевірок достовірності звітної інформації за даними інших державних реєстрів, з якими вона інтегрована. Проте зазначене положення потребує виключення з ч. 4 ст. 97, ч. 3 ст. 153, ч. 3 ст. 214¹ Кодексу в редакції законопроекту з огляду на таке.

Логічний та арифметичний контроль передбачає перевірку самого звіту, а не його формування. Крім того, такий контроль відноситься до правил функціонування безпосередньо електронної системи, що є предметом регулювання підзаконного нормативно-правового акта, прийняття якого передбачається в законопроекті.

7. Національне агентство безпосередньо не є першоджерелом банківських відомостей про розміри та джерела внесків, що надійшли на відповідні поточні рахунки виборчого фонду, рух коштів, а також їх залишки на рахунку, а отже, положення ч. 4 ст. 95, ч. 4 ст. 151, ч. 4 ст. 214 Кодексу в редакції законопроекту необхідно уточнити словами, що такі **відомості отримані від банків**.

8. У законопроекті визначено, що у разі виявлення розпорядником поточного рахунку виборчого фонду фактів відображення у поданому звіті неповної або недостовірної інформації, розпорядник поточного рахунку виборчого фонду має право одноразово повторно сформулювати та подати звіт у повному обсязі в межах загального строку, визначеного для його подання.

Зазначене положення є некоректним з точки зору виявлення неповної або недостовірної інформації, оскільки вона може бути встановлена виключно за результатами перевірки відповідного звіту. Крім того, відсутня правова визначеність щодо статусу першого звіту, зокрема – чи підлягає він перевірці.

У зв'язку з цим пропонувані у законопроекті абз. 5 ч. 4 ст. 97, абз. 5 ч. 3 ст. 153, абз. 5 ч. 3 ст. 214¹ Кодексу необхідно викласти в такій редакції:

«Розпорядник поточного рахунку виборчого фонду має право одноразово повторно сформулювати та подати звіт у повному обсязі в межах загального строку, визначеного для його подання. У такому випадку перевірці підлягає звіт, який поданий останнім».

9. Положеннями ч.ч. 4, 5 ст. 97, ч.ч. 3, 4 ст. 153, ч.ч. 3, 5 ст. 214¹ Кодексу в редакції законопроекту встановлюється, що проект звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду та зведена звітна інформація у разі неподання звіту формується/генерується на підставі відомостей про рух коштів на поточному рахунку виборчого фонду, підтверджених розпорядником.

Проте формування (генерація) зазначених документів здійснюється також на підставі відомостей про рух коштів на поточному рахунку виборчого фонду, які можуть бути і не підтверджені розпорядником. У зв'язку з цим вказані вище положення необхідно уточнити словами «відомостей про рух коштів на поточному рахунку виборчого фонду, у тому числі підтверджених розпорядником».

10. Для проведення вибіркового аналізу звітів про надходження та використання коштів виборчих фондів на виборах народних депутатів України та місцевих виборах Національне агентство може залучати на добровільній основі, у тому числі на договірних засадах, кваліфікованих спеціалістів та експертів. Оплата послуг залучених спеціалістів та експертів здійснюється за рахунок бюджетних коштів, виділених на підготовку і проведення відповідних виборів.

Звертаємо увагу, що зазначене вище положення є проблематичним з точки зору реалізації та, відповідно, потребує доопрацювання, оскільки **Національне агентство не є розпорядником бюджетних коштів**, виділених на підготовку і проведення відповідних виборів.

**Голова
Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Віктор ПАВЛУЩИК